

procedeu de "teatru în teatru", iar experiențele inițiatice ale Prințului cu Cerșetorul – cu unul al "lumii pe dos". Insistența pusă pe aparițiile și disparițiile din trapă – accentuează încă aspectul "scenic" al actului la care asistăm, în care suntem atrași și de care suntem, totodată (prin efecte bine calculate), "distanțați".

Suprema cheie inițiativă prin concentratul de înțelepciune al poveștilor – rămâne (dincolo de conținutul lor epic, moral, ideatic) trăirea prin teatru; retrăirea mitului renașterii spirituale într-o dialectică a umilirii umane și înălțării spirituale, identificării și distanțării, deriziunii și gravității prin joc teatral. Ca în teatrul lui Grotowski, exemplaritatea mitului se deplasează la nivelul actului săvârșit acum și aici de interpret, darul, sacrificiul actorului pe scenă trebuind să devină exemplar.

Și de aici începe puterea (de temut și ea!) a creatorului de teatru.

Vor reuși oare cei de la Teatrul Național să probeze acest lucru?

Cert, piesa lui Vlad Zografi (poate prea încărcată de simboluri) cucereste prin deschidere și ambiguitate, prin grația cu care eposul se dezvoltă (ca în "cutiile chinezești"), prin forța revelatoare a situațiilor, fundamentale, fabuloase sau morbide, prin fluenta și accesibilitatea sincrizei, prin jocul limpidităților și enigmelor, prin simplitatea și sobrietatea verbalizării și nu în ultimul rând prin ascența mijloacelor scenice.

*Povestea care
inițiază și
sacralitatea
trăirii ei prin
teatru*

Oana BORȘ

*Andreea Vulpe:
„Vreau să nu
încetez să caut”*

Oana Borș: Ați pus în scenă "Filoctet" iar acum lucrați la "Regele și cadavrul". De ce această revenire la universul mitologic?

Andreea Vulpe: Sunt un adolescent. Îmi plac poveștile. Când sunt supărată pe lume spun povești grave. Când sunt supărată pe mine spun povești luminoase. Ca să mă împac. Cu *Regele și cadavrul*, Vlad Zografi m-a invitat în regatul împăcării și luminii: India. Țara spre care orice adolescent pleacă, la un moment dat, de mână cu Mircea Eliade.

O.B.: În ce relație vă aflați cu dramaturgul?

A.V.: Dramaturgul este un univers. Încerc să-l cuprind numai dacă simt că mi-e peste puțință s-o fac. Las textul să-și impună personalitatea. Să mă domine. Mă supun necondiționat autorului. Sunt regizorul visurilor lui. Așa gândeam despre mine până nu de mult, când încă montam texte străvechi, ai căror autori, morți de mult, nu puteau decât să-mi confirme bunele intenții. Dar Vlad Zografi a zguduit dulcea-mi mulțumire de sine încă de la prima conversație. Am aflat, cu acea ocazie, că regizorul e liber. "Depărtează-te de text cât vrei – mi-a spus el – du-te unde vrei tu, taie cât vrei, scrie replici dacă vrei". Așa am descoperit că autorii în viață sunt mult mai generoși decât ceilalți.

O.B.: Aveți regizori de care vă simțiți legată prin crezul artistic?

A.V.: Vreau să fiu un regizor inform. Nu vreau să am un program sau un crez artistic. Detest personalitatea făcută pretimpuriu (adică înainte de 70 de ani). Vreau să nu încetez să caut și să mă caut. Sper să mă găsesc cât mai târziu. Este motivul pentru care, de câte ori mă regăsesc în alt regizor, simt imediat nevoia să mă părăsesc.

O.B.: Ați montat câteva spectacole pe scena Naționalului bucureștean. Considerați că acest lucru a fost o șansă?

A.V.: În momentul de față, Teatrul Național a încetat să mai fie doar o echipă de mari actori. E un organism tânăr, în plină expansiune. Un loc care trăiește prin tradiția sa, dar, mai ales, prin ceea ce clădește acum. Unul dintre puținele locuri cu adevărat vii în viața noastră teatrală. Să ți se ofere posibilitatea de a pune în scenă textul pe care ți-l dorești, cu distribuția pe care ți-o dorești, într-un loc ca acesta, nu e o șansă, e un privilegiu.

O.B.: Ce se întâmplă cu Andreea Vulpe după ce cade cortina ultimei repetiții?

A.V.: Nimic nu se schimbă. Pentru că nu se poate abține să participe la fiecare reprezentație. Probabil că, în curând, nu va mai avea timp să facă noi spectacole, ocupată fiind cu vizionarea celor vechi. Mă întreb cum se va descurca dacă va monta la Satu-Mare?

*Andreea Vulpe:
„Vreau să nu
încetez să caut”*